

Program profilaktyki raka szyjki macicy

Głównym celem **Programu profilaktyki raka szyjki macicy** jest zmniejszenie zachorowalności i umieralności kobiet na raka szyjki macicy do poziomu osiągniętego w krajach przodujących w tym zakresie, podniesienie świadomości kobiet na temat profilaktyki raka szyjki macicy, oraz wprowadzenie na terenie całego kraju ujednoliconego modelu postępowania diagnostycznego.

Program jest realizowany w trzech etapach:

- **Etap podstawowy** – pobranie wymazu cytologicznego
- **Etap diagnostyczny** – ocena mikroskopowa pobranego wymazu cytologicznego wg. Systemu Bethesda – TBS
- **Etap pogłębionej diagnostyki** – realizowany jest w przypadku niektórych dodatnich wyników badań cytologicznych i ma na celu wyjaśnienie nieprawidłowości stwierdzonych w rozmazie cytologicznym

Do kogo skierowany jest program?

Program skierowany jest do kobiet w **wieku 25-64**, które są zdrowe i nie odczuwają żadnych dolegliwości, oraz są uprawnione do świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z postanowieniami Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz.U. 2018 poz. 188).

Co to jest cytologia?

Badanie cytologiczne polega na pobraniu komórek nabłonka szyjki macicy (przez ginekologa lub położną) do oceny pod mikroskopem. Podczas badania wykorzystuje się sprzęt jednorazowego użytku (wziernik i szczoteczkę cytologiczną). Wymaz cytologiczny jest bezbolesny i całkowicie bezpieczny.

Po co wykonuje się badanie cytologiczne?

Badanie cytologiczne umożliwia wykrycie stanów przednowotworowych i nowotworowych szyjki macicy, gdy nie występują żadne objawy.

Jak przygotować się do wizyty?

- na badanie nie należy zgłaszać się w czasie krwawienia miesięczkowego,
- na pobranie cytologii najlepiej zgłosić się nie wcześniej niż 4 dni po ostatnim dniu miesiączki i nie później niż 4 dni przed rozpoczęciem miesiączki,
- co najmniej 4 dni przed pobraniem wymazu nie należy stosować żadnych środków dopochwowych,
- rozmaz należy pobrać przed badaniem ginekologicznym/USG przezpochwowym (lub od ostatniego badania ginekologicznego/USG przezpochwowego powinien upłynąć co najmniej 1 dzień).

Jak często można wykonywać badanie cytologiczne?

Badanie można wykonywać **raz na trzy lata**. W przypadku występowania czynników ryzyka (zakażenie HIV, HPV lub przyjmowanie leków immunosupresyjnych) cytologię można wykonywać **raz na rok**.

Co zwiększa ryzyko zachorowania na raka szyjki macicy?

- przewlekłe zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV),
- wczesne rozpoczęcie współżycia płciowego,
- wielu partnerów płciowych,
- wiele porodów,
- wieloletnie palenie papierosów.